

PATVIRTINTA

Utenos vaikų lopšelio-darželio

„Gandrelis“ direktoriaus

2018 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V- 42

KRIZIŲ VALDYMO UTENOS VAIKŲ LOPŠELYJE-DARŽELYJE „GANDRELIS“

TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymas Utenos vaikų lopšelyje-darželyje „Gandrelis“ (toliau – Mokykla) tvarka (toliau – Tvarka) reglamentuoja krizių valdymą, krizių valdymo komandos veiklas, Utenos rajono pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių Mokykloje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. Užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Mokykloje būtų vykdomas įprasta tvarka arba kuo greičiau grįžta prie jos;

2.2. Užtikrinti krizės poveiktiems bendruomenės nariams būtinos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra Mokyklos krizių valdymo komanda ir Vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija).

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

4.2. **Krizė** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę Mokyklos bendruomenės dalį;

4.3. **Krizės valdymas Mokykloje** – koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Mokyklos įstaigos administracija, Komisija ir PPT siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, bendruomenės (įskaitant tėvus/ globėjus) bei kitų institucijų informavimą, pasirūpinimą Mokyklos bendruomenės saugumu ir pan.;

4.4. **Krizių valdymo komanda** – mokykloje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, pedagoginių ir/ar nepedagoginių darbuotojų atstovai, turintys krizės Mokykloje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų.

II. KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizių valdymą Mokykloje organizuoja ir vykdo nuolat veikianti krizių valdymo komanda (toliau - komanda).

6. Komandą sudaroma iš 6 - 7 narių. Komandą sudaro: direktorius ir krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių turintys mokytojai, švietimo pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas), ūkvedys, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Komandos nariais gali būti ir Komisijos nariai. Komandos sudėtį įsakymu tvirtina mokyklos direktorius.

7. Mokyklos komandai vadovauja koordinatorius, kuriuo skiriamas mokyklos vadovas ar jo pavaduotojas.

8. Mokyklos komandos nariai turi įgyti krizės valdymo mokykloje kompetencijų ir nuolat tobulinti kvalifikaciją šioje srityje.

9. Mokyklos komandos nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys krizės valdymo mokykloje metu.

10. Mokyklos komandos koordinatorius:

10.1. Užtikrina, kad Mokyklos komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.2. inicijuoja Mokyklos komandos posėdžius. Mokyklos komandos posėdžiai organizaciniams klausimams (komandos narių funkcijoms pasiskirstyti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.

10.3. skelbia krizinės situacijos pradžią, įvykus krizei, nedelsiant informuoja Utenos rajono savivaldybės jaunimo ir švietimo reikalų skyrių;

10.4. įvykus krizei susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Mokyklos bendruomenei;

10.5. krizės metu sušaukia ir informuoja apie krizę Mokyklos komandą ir Komisiją;

10.6. esant poreikiu pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.7. mokinio ar darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinti iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita, mirusiojo daiktų perdavimu artimiesiems.

11. Komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

11.1. Kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas).

11.2. Įvykus krizei kartu su Komisija peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą ir pritaiko jį esamai krizės situacijai, įvertina Mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją(us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolimesnius veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą;

11.3. Koreguoja krizės valdymo planą;

11.4. Sustabdo krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

12. Narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

12.1. įvykus krizei, vertina situaciją Mokykloje (labiausiai krizės paveiktus Mokyklos bendruomenės narius, bendrą Mokyklos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Mokyklos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

12.2. bendradarbiaudamas su Utenos rajono savivaldybės administracijos kontaktiniu asmeniu organizuoja psichologinės pagalbos Mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

12.3. labiausiai krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja Mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

13. Narys, atsakingas už krizių intervenciją:

13.1. renka ir sistemina informaciją apie vietos psichologinės ir emocinės paramos galimybes;

13.2. rūpinasi metodine medžiaga ir Komandos mokymais;

13.3. krizės metu vertina, kurie Mokyklos bendruomenės nariai yra labiausiai paveikti, ir kuriems labiausiai reikalinga pagalba;

13.4. organizuoja ir kartu su pagalbos teikėjais įgyvendina krizių intervencijos veiksmus (individuali ir grupinė psichologinė/emocinė parama);

- 13.5. rūpinasi tęstine pagalba labiausiai paveiktiems bendruomenės nariams;
- 13.6. padeda traumą išgyvenusiems sugrįžti į Mokyklą;
- 13.7. seka krizinių įvykių datas;
- 13.8. po krizės vertina intervencijos veiksnių efektyvumą.
- 14. Narys, atsakingas už komunikaciją:**
- 14.1. reguliariai atnaujina Mokyklos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Mokyklos komandos nariams ir Mokyklos bendruomenei;
- 14.2. bendradarbiaudamas su Komisija, psichologinės pagalbos teikėju (-ais), Utenos rajono savivaldybės atstovu ir Mokyklos komandos koordinatoriumi, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Mokyklos komandos vadovui;
- 14.3. konsultuoja Mokyklos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;
- 14.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);
- 14.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;
- 15. Narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:**
- 15.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Mokyklos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją;
- 15.2. prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
- 15.3. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą
- 16. Narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:**
- 16.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
- 16.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;
- 16.3. numato vietą (-as) Mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;
- 16.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.
17. Komanda, įgyvendinusi krizės valdymo Mokykloje plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo Mokykloje veiksnių sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo veiksnių planą.
18. Visi pagalbą krizinėje situacijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina sėkmingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.
-